

**HEALTHY[®]
HAIRDRESSER**

Wat te doen bij hoofdluis?

*De ideale handleiding voor kappers
én klanten.*

1. Inleiding

Hoofdluis bij kinderen die naar de kapper gaan, kan leiden tot vervelende situaties in de kapsalon. Vaak worden deze kinderen (en ouders) ongeknipt naar huis gestuurd. Kappers kunnen klanten extra service bieden door hen een goed advies te geven over het behandelen en voorkomen van hoofdluis. Daarvoor moet wel de juiste kennis in de kapsalon aanwezig zijn. Zorg er dus voor dat alle collega's goed weten hoe in dit soort situaties gehandeld moet worden en welke informatie gegeven kan worden.

Deze voorlichtingsbrochure Hoofdluis geeft informatie en tips hoe ondernemers en werknemers in de kapsalon met hoofdluis om kunnen gaan. Bespreek deze voorlichtingsbrochure met elkaar en zorg ervoor dat iedereen de informatie kan raadplegen als dat nodig is.

2. Achtergrondinformatie

Hoofdluis komt alleen bij mensen voor en voedt zich met bloed. Het leidt tot jeuk maar hoofdluis brengt geen ziekten over. Hoofdluis komt met name voor bij kinderen in de leeftijd van 3 tot 12 jaar. Kinderen spelen vaak erg dicht bij elkaar of met de hoofden tegen elkaar waardoor de hoofdluis gemakkelijk kan overlopen. Zo besmetten zij elkaar en kan de hoofdluis zich gemakkelijk vermenigvuldigen. Na schoolvakanties is er vaak een uitbraak van hoofdluis. In de vakanties worden kinderen vaak niet gecontroleerd. Ook komen kinderen in landen waar minder streng gecontroleerd wordt op hoofdluis. Kinderen nemen dan hoofdluis mee naar huis. Na de vakantie als kinderen met elkaar op school spelen, kan de hoofdluis zich snel vermenigvuldigen. Het is overigens een fabeltje dat hoofdluis voorkeur heeft voor ongewassen haar; het heeft niets te maken met een gebrek aan hygiëne.

Een hoofdluis is ongeveer 2 à 4 mm groot. De kleur varieert van grijs-grijsblauw-zwart-roodbruin. De hoofdluis kan niet springen maar kruipt. Het vrouwtje legt het eitje (dit noemt men neten), met een soort kleefstof, aan een haar vast, vlak boven de haar inplant. Ze legt 6 tot 8 eitjes per dag. Dat doet zij het liefst onder de pony, achter de oren en in de nek. Dit zijn warme en vochtige plekjes. Ze kunnen echter overal op het hoofd voorkomen (haren, wenkbrauwen). Neten zijn ongeveer 1 mm groot, ovaal en grijs-wit van kleur. Neten lijken op zandkorrels.

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is het niet (langer) nodig om beddengoed, meubels en kleding te reinigen bij een hoofdluisbesmetting. Van het RIVM hoeven ook luizenzakken niet meer gebruikt te worden. Bij een eerste hoofdluisbesmetting treedt pas na één tot twee weken jeuk op als het aantal hoofdluizen toeneemt; jeuk ontstaat door het steken door de hoofdluis wanneer deze na het bloedzuigen een beetje vocht in de huid achterlaat.

3. Praktische tips voor in de kapsalon

Situatie 1: klant maak telefonische afspraak voor het knippen van het haar van de kinderen

- De kapster, die de telefoon opneemt, adviseert de klant die de afspraak maakt om de haren van de kinderen goed te controleren op hoofdluis, vóórdat zij naar de kapsalon gaan. De kapster geeft zo nodig als extra argument dat wetenschappelijke instituten (RIVM) ouders aanraden om wekelijks de (droge) haren van de kinderen te controleren op hoofdluis.
- De kapster geeft tijdens het telefonische gesprek aan dat het haar van de kinderen niet geknipt wordt, als in de kapsalon hoofdluis geconstateerd wordt.
- De kapster kan ook aangeven dat op de website van de kapsalon een advies staat, hoe en waarmee hoofdluis behandeld kan worden. Dit behandeladvies kan ook verkrijgbaar in de kapsalon.
- Als de kapsalon producten verkoopt, waarmee hoofdluis bestreden kan worden, meldt de kapster dat.
- De kapster maakt de afspraak.

Situatie 2: klant met kinderen voor het knippen van het haar

- De kapster vraagt aan de ouder of het haar thuis gecontroleerd is op hoofdluis/neten.
- De kapster controleert met een kam met fijne, metalen tanden (netenkam) of het kind hoofdluis of neten heeft.
- De kapster neemt het kind en de ouder apart als het kind hoofdluis of neten heeft.
- De kapster legt uit dat het kind niet geknipt kan worden omdat het kind hoofdluis of neten heeft. De kapster legt uit dat hoofdluis zich snel en gemakkelijk verspreid, dat het risico van verspreiding naar andere klanten te groot is en dat om die reden het kind niet geknipt kan worden.
- De kapster geeft informatie mee over de behandeling van hoofdluis/neten. In ieder geval meldt de kapster dat:
 - de ouders de school van het kind moeten informeren (zo mogelijk dezelfde dag);
 - dat het natte haar (met gewone crèmespoeling) dagelijks met een netenkam met metalen tanden (fijne kam) intensief gekamd moet worden, gedurende 14 dagen;
 - als het kammen praktisch niet haalbaar is of onvoldoende is, dat dan het kammen ondersteund kan worden met een hoofdluismiddel;
 - ook andere gezinsleden gecontroleerd moeten worden op hoofdluis en dat dit dagelijks herhaald moet worden. Hoofdluisbestrijdingsmiddelen mogen niet preventief gebruikt worden bij mensen die (nog) niet besmet zijn.
- Als de kapsalon producten verkoopt, waarmee hoofdluis bestreden kan worden, meldt de kapster dat.
- De kapster reinigt en desinfecteert na afloop de gebruikte handgereedschappen (kam, schaar etc.). Reinigen door te borstelen/poetsen en daarna met schoonmaakmiddel schoonmaken; vervolgens desinfecteren met 70% alcohol.

4. Informatie voor ouders/klanten

Behandeling van hoofdluis door kammen

Wanneer levende neten en of hoofdluis geconstateerd worden, moet zo snel mogelijk met de behandeling gestart worden. In eerste instantie verdient het de voorkeur om de haarluizen en neten door kammen, kammen en nog eens kammen te verwijderen. Veelvuldig kammen heeft de voorkeur omdat dit een behandeling is waarbij geen medicijn gebruikt wordt. Door veelvuldig gebruik van een hoofdluismiddel bestaat er een vergrote kans op resistentie. Meld de besmetting met hoofdluis ook bij school bij schoolgaande kinderen. Het preventief behandelen van mensen die (nog) geen luizen hebben heeft geen zin.

Als kammen, kammen, kammen niet helpt

Geeft het kammen onvoldoende resultaat, dan kun een tweede methode geprobeerd worden: 14 dagen grondig kammen in combinatie met een hoofdluismiddel. Volg daarbij goed de gebruiksaanwijzing op de verpakking. Herhaal na 1 week nogmaals de behandeling voor een beter resultaat. Bij de apotheek zijn verschillende middelen (shampoos, lotions en crèmes) verkrijgbaar. Neem contact op met de apotheek in verband met de keuze van het juiste hoofdluismiddel. De voorkeur gaat uit naar de lotions daar deze een sterkere werking hebben. De bijsluiters van de middelen kunnen verschillen; het is daarom van belang ze altijd door te lezen. Wassen met gewone shampoo heeft geen effect op hoofdluis of neten. Chloor kan een nadelige invloed hebben op de werking van lotions en shampoos; zwemmen in chloorwater vermindert in dat geval de doeltreffendheid van de behandeling.

Benodigheden

- Netenkam met metalen, fijne tanden.
- Laken of wit papier.
- Als alleen kammen niet helpt: lotion, shampoo of crème.
- Indien wenselijk: Wegwerp handschoenen.

Vorbereiding

- Doe sieraden af.
- Was de handen.
- Leg alle benodigheden binnen handbereik.

Werkwijze kammen (methode 1)

Bestrijding van hoofdluis kan in eerste instantie het beste gebeuren door middel van kammen, kammen en nog eens kammen met een fijne, metalen netenkam.

- Het haar (laten) wassen met gewone shampoo.
- Het haar uit (laten) spoelen met warm water.
- Het haar zo goed mogelijk af (laten) drogen met een handdoek.
- Laat het kind aan tafel of bij een wasbak plaatsnemen.
- Laat het kind voorover buigen boven, bij voorkeur, een lichte ondergrond (laken, papier).
- Het haar moet eerst van achter naar voor uitgekamd worden, daarna van oor tot oor en tot slot van voor naar achter.
- Zijn er neten of hoofdluizen in het haar dan vallen deze op de lichte ondergrond en kunnen daardoor eerder gezien worden.
- Veeg de netenkam telkens af.
- Na gebruik moet de netenkam goed gereinigd worden. Zeker wanneer er meerdere mensen gecontroleerd worden dan is het nodig om iedereen met een schone kam te controleren, om te voorkomen dat de hoofdluis overgebracht wordt naar iemand anders. De kam kan 5 minuten uitgekookt worden, gedesinfecteerd worden met 70% alcohol of 30 minuten in een dichtgeknoopte kussensloop in een hete wasdroger gestopt worden.
- Stop het laken na gebruik in een gesloten plastic zak tot het gewassen kan worden. Was het op 60 graden.
- Laat degene die in contact geweest zijn met het kind zich zelf (laten) controleren op eventuele aanwezigheid van hoofdluis.
- Kammen, haarborstels grondig reinigen in heet water of met een lotion.

Als het veelvuldig kammen met een fijne, metalen netenkam onvoldoende resultaat oplevert, kan de tweede methode geprobeerd worden: 14 dagen grondig kammen (zie voor werkwijze hierboven) in combinatie met een hoofdluismiddel. Volg daarbij goed de gebruiksaanwijzing op de verpakking. Herhaal na 1 week nogmaals de behandeling voor een beter resultaat.

Werkwijze kammen en lotion (methode 2)

- Leg een handdoek op de schouders van het kind.
- Laat het kind de ogen met een washandje beschermen.
- Breng de voorgeschreven lotion volgens voorschrift aan.
- Kammen, haarborstels grondig reinigen in heet water of met de lotion. Herhaal het gebruik van de lotion en de overige handelingen overeenkomstig de instructies die bij de lotion zijn verstrekt.
- Vergeet bij het gebruik van een hoofdluismiddel niet het dagelijkse kammen met een metalen netenkam. Als dit niet gedaan wordt, is de kans groot dat de neten en de hoofdluis niet volledig weg gaat.

Zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven of baby's onder de 6 maanden kunnen beter geen hoofdluismiddel gebruiken maar de kammethode uitvoeren. Mocht dit onvoldoende werken dan is overleg met de huisarts raadzaam.

Mensen met hooikoorts, cara en/of eczeem kunnen gevoelig zijn voor bepaalde middelen. Meld dit aan de apotheek en vraag hen om advies.

Verwijderen van dode neten

Het komt vaak voor dat zelfs na 2 behandelingen nog veel neten in het haar zijn blijven zitten. Dit zijn dan wel dode neten, maar een fris gezicht is het niet. De haren waar de dode neten aan zitten kunnen worden weggeknipt, maar dat kan een minder fraai kapsel opleveren. Bij de drogist of apotheek is een middel verkrijgbaar waarmee neten verwijderd kunnen worden. Informeer bij de drogist of het middel bijwerkingen heeft of schadelijk is voor het haar.

Reinigen beddengoed, meubels, kleding, knuffels etc.

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is het niet (langer) nodig om beddengoed, meubels en kleding te reinigen bij een hoofdluisbesmetting. Omdat er geen wetenschappelijk bewijs is gevonden dat hoofdluizen letterlijk kunnen 'overlopen' wordt dit niet meer geadviseerd.

- Als het de voorkeur verdient om beddengoed (dekbedhoezen, lakens en slopen), kleding en sjaals toch te wassen, doe dit dan op 60 graden. Denk ook aan haarbanden, haarspelden waar een stoffen versiering op zit.
- Als het toch de voorkeur verdient om knuffels e.d. te reinigen maar die niet te heet gewassen kunnen worden, stop deze dan tien dagen in een dicht geknoopte plastic zak. Ook een nacht vrieskou of in een diepvriezer is afdoende.
- Als het de toch de voorkeur verdient om vloeren en meubels te reinigen, dan is goed zuigen vaak afdoende. Een stoffen bank, fauteuil, hoofdsteunen e.d. kunnen in hardnekkige gevallen ook in gespoten worden met een spray die hoofdluizen doodt. Na de vermelde inwerktijd deze opgedroogde spray opzuigen.
- Herhaal het gebruik van de lotion en de overige handelingen overeenkomstig de instructies die bij de lotion zijn verstrekt.

Zorgverzekeraar

Informeer ook bij de zorgverzekeraar of (een deel van) de behandeling van hoofdluis vergoed wordt.

Disclaimer

Hoewel aan de inhoud van deze voorlichtingsbrochure de uiterste zorg is besteed aanvaardt het Brancheplatform Kappers geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van onvolledigheid of onjuistheid van deze voorlichtingsbrochure of schade voortvloeiend uit het gebruik van deze voorlichtingsbrochure.

